

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
B.V.D.

's-Gravenhage, 18 October 1951
Javastraat 68.

No.: 120558
bijl.: 1

Betr.: Overzicht BVD. / no 186

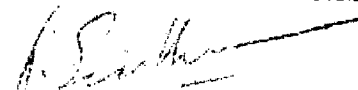
GEHEIM

Ter voldoening aan een mij ook van de zijde van de politiefunctionarissen, die met in verschillende afdelingen van de B.V.D. werkzame ambtenaren in contact komen, gebleken behoefte aan meer inlichting omtrent de werkzaamheden van de dienst en de interne verdeling daarvan, heb ik de eer U bijgaand overzicht ter kennisneming te doen toekomen.

Ik heb mij voorgesteld, dat dit overzicht de berichtgeving Uwerzijds zal kunnen bevorderen met het oog waarop daarin zoveel mogelijk de onderwerpen zijn aangeduid, waarover Uw informatie dezerzijds op prijs wordt gesteld.

Het zal voor U geen nader betoog behoeven, dat ik de toezending van dit overzicht gepaard moet doen gaan met mijn nadrukkelijk verzoek om dit stuk te beschouwen als uitsluitend bestemd voor Uw privé gebruik en om dit in verband daarmee in Uw persoonlijk geheim archief te bewaren. Er bestaat mijnerzijds geen bezwaar tegen, indien door U een beperkt aantal van Uw ondergeschikten, voorzover daadwerkelijk met inlichtingenwerk belast, in de gelegenheid wordt gesteld van de inhoud van dit overzicht kennis te nemen, mits dit onder Uw persoonlijke berusting blijft.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr. L. Einthoven

AAN:
Alle Politieverbindingen.

GEHEIMOverzicht van de Organisatie en Taak
van de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

De organisatie van de B.V.D. houdt ten nauwste verband met de ingevolge artikel 2 van het K.B. van 8 Augustus 1949 voor de B.V.D. geldende taakomschrijving. Dit artikel luidt:

- "1. De taak van de Binnenlandse Veiligheidsdienst omvat:
- " a. het inwinnen van gegevens omtrent alle personen, die van een staatsgevaarlijke activiteit of neiging daartoe ten opzichte van Nederland of met Nederland bevriende buitenlandse mogendheden blijk geven of hebben gegeven;
  - " b. het inwinnen van gegevens omtrent extremistische stromingen;
  - " c. het bevorderen van veiligheidsmaatregelen in alle vitale en kwetsbare overheids- en particuliere instellingen en bedrijven;
  - " d. het verrichten van al hetgeen voor een goede functionering van de Binnenlandse Veiligheidsdienst noodzakelijk is;
  - " e. het onderhouden van verbindingen met de overeenkomstige inlichtingen- en veiligheidsdiensten van bevriende buitenlandse mogendheden.
- "2. De Dienst bezit generlei executieve bevoegdheden."

De aldaar genoemde inlichtingentaak heeft in de eerste plaats betrekking op het politiek extremisme in Nederland, waarmee een afdeling is belast, die genoemd kan worden:

I. de Afdeling "Binnenlands Extremisme".

Groeperingen in deze afdeling houden zich bezig met het inwinnen van gegevens en de bewerking daarvan omtrent personen en stromingen met betrekking tot

1. de C.P.N. met haar neven- en mantelorganisaties.
2. de overige links-extremistische groepen en organisaties.
3. de extremistische vakbeweging.
4. de Anti-militaristische en Radicaal-pacifistische organisaties, die tot dienstweigering opwekken of deze ondersteunen.
5. de rechts-extremistische (nationaal-socialistische en fascistische) groeperingen, alsmede de politieke delinquenten.

N.B. Deze lijst is niet uitputtend. Zij kan worden aangevuld met talrijke minder belangrijke groepen en met al die stromingen,

waarvan een ontwikkeling in extremistische richting kan worden verwacht of vermoed.

II. de Afdeling "Contra-spionage".

Deze afdeling heeft tot taak de zorgvuldige bestudering van de activiteit van personen, die krachtens hun antecedenten of hun herkomst in aanmerking komen om gerecruteerd te worden door spionage- of sabotage-organisaties, dan wel gebezigd zouden kunnen worden voor het maken van staatsgevaarlijke in het geheim gevoerde propaganda.

Als voorbeelden mogen hier genoemd worden:

1. Nederlanders, die een opleiding, speciaal spionage- en sabotage-opleiding, hebben genoten in Rusland, hebben deelgenomen aan de Spaanse burgeroorlog, dan wel in Duitse inlichtingen- of sabotage-organisaties, een rol hebben gespeeld.
2. personen, die betrokken zijn geweest bij de communistische illegaliteit in de laatste Wereldoorlog.
3. personen, die bij herhaling voor suspecte doeleinden naar landen achter het IJzeren Gordijn reizen, contacten hebben met verdachte buitenlanders of met personeel van Oost-Europese legaties,
4. extremistisch georiënteerde organisaties van wetenschappelijke werkers, studenten of kunstenaars,
5. vreemdelingen afkomstig van landen achter het IJzeren Gordijn,
6. extremistische Aziaten en West-Indiërs.

Teneinde de afd. contra-spionage in staat te stellen de bestudering van deze groepen van personen naar behoren te verrichten, worden van de Inlichtingendiensten over hen uitvoerige inlichtingen verwacht.

Te juister beoordeling van de gegevens betreffende de verdachte elementen onder de vreemdelingen is het tevens noodzakelijk om over de gegevens te beschikken om een zo duidelijk mogelijk beeld te verkrijgen van wat er op politiek gebied onder de hier te lande vertoevende vreemdelingen leeft, welke invloed door het moederland op hen wordt uitgeoefend -hetzij rechtstreeks, hetzij door of via de betrokken diplomatieke vertegenwoordiging- en welke reacties dit tengevolge heeft.

In dit verband wordt aandacht besteed aan de wijze van invoer en verspreiding in Nederland van in het buitenland, in het bijzonder in Oost-Europa, gedrukte communistische propaganda-lectuur die onder vreemdelingen wordt verspreid (bijv. van Poolse bladen onder de mijnwerkers). Voorts aan wat op politiek gebied leeft in de plaatselijke en landelijke organisaties van vreemdelingen en verenigingen als "Nederland-Polen", "Nederland-U.S.S.R.", "Nederland-Tsjechoslowakije", e.a. en aan de vraag welke verbindingen al deze verenigingen hebben met het binnen- en buitenland. Naast belangstelling voor verdachte buitenlanders die ons land legaal bezoeken hebben vreemdelingen, die onze grenzen clandestien overschrijden, de bijzondere aandacht.

Aangezien onder laatsbedoelde groep elementen kunnen voorkomen, die met een opdracht naar Nederland worden gezonden (bijv. Oost-Duitsers die veelal nog uit de oorlogstijd over relaties hier te lande beschikken) is het van belang op zo kort mogelijke termijn en in ieder geval voordat de betrokkenen worden uitgeleid (liefst telefonisch) te worden ingelicht omtrent arrestatie van illegale grensoverschrijders (geen smokkelaars).

Het spreekt vanzelf dat deze afdeling grote belangstelling heeft voor:

- a. gevallen, waarin personen zich toeleggen op het verzamelen van inlichtingen of op het verrichten van koeriersdiensten voor subversieve doeleinden,
- b. brandstichtingen en vernielingen waarbij het vermoeden van een extreem politiek element aanwezig is,
- c. het verspreiden van onrustverwekkende geruchten,
- d. personen, die heimelijke belangstelling tonen voor militaire verdedigingswerken, radarinstallaties, luchtfotografie e.d.,
- e. gevallen van wapenhandel en wapensmokkel.

Wanneer dergelijke berichten bij de B.V.D. binnenkomen, zal het vaak mogelijk zijn verband te leggen tussen de geconstateerde feiten en gegevens die reeds aan de B.V.D. bekend waren, waardoor de legkaart kan worden gecompleteerd.

Zoals uit het bovenstaande wel blijkt is de belangstelling van de B.V.D. niet gericht op het onderzoek naar strafbare feiten, aangezien dit de taak van de Justitie is. De woorden spionage en sabotage zijn dan ook niet in de technische betekenis met het oog op een toepassing van de strafwet gebruikt.

Uit de bestudering van de gegevens van de afd. contra-spionage kan zo nu en dan het vermoeden rijzen van een gepleegd strafbaar feit of van de ongewenstheid van een vreemdeling. In deze gevallen wordt terstond contact opgenomen met de Justitiële autoriteiten.

Radio. In verband met de daarvoor vereiste technische kennis is voorzien in een afzonderlijke behandeling van de activiteit van radio-amateurs, in verband met een mogelijke politieke achtergrond van clandestiene radio-uitzendingen met het oog waarop tijdige berichtgeving en overleg gewenst is alvorens tot opsporing en inbeslagname van zodanige zenders wordt overgegaan. Te dezer zake wordt ten nauwste samengewerkt met de Bijzondere Radio-dienst van de P.T.T., door welke dienst in voorkomende gevallen het daadwerkelijk localiseren en de inbeslagname, in samenwerking met de betrokken politie-autoriteit, worden bewerkstelligd.

Naast de inlichtingentaak staat de beveiligingstaak van de Dienst. Hiermede is een aparte afdeling belast.

III. de Afdeling "Beveiliging".

Aan deze afdeling is de uitvoering opgedragen van dat deel van de aan de B.V.D. toevertrouwde taak, hetwelk omvat het bevoor-

deren van veiligheidsmaatregelen in alle vitale en kwetsbare overheids- en particuliere instellingen en bedrijven.

Tot het werk van deze afdeling behoort derhalve het ontwerpen, coördineren en propageren van organisatorische maatregelen voor de preventieve beveiliging tegen spionage en sabotage. Zij vindt zodoende haar arbeidsterrein daar waar materie aanwezig is waarvan de geheimhouding in het belang van de veiligheid van de staat is geboden of waar objecten zijn, welke van vitaal belang moeten worden geacht voor 's lands verdediging of economie.

Haar uiteindelijke doel is het bevorderen van een afgerond beveiligingssysteem tegen subversieve activiteit.

Wellicht is het nuttig hier de aandacht te vestigen op het door de B.V.D. gemaakte onderscheid tussen bescherming en beveiliging van bedrijven. Bescherming is een taak van de Politie eventueel van de militairen en bestaat in bewaking tegen mogelijke gewelddadige aanvallen van vitale objecten. Beveiliging is de hierboven reeds omschreven taak van de B.V.D.^{x)}

De werkzaamheden van de afdeling zijn zowel gericht op de beveiliging van de overheidsdiensten en -instellingen, als op die van de vitale overheids- en particuliere bedrijven.

Tot de objecten waarvoor de afdeling belangstelling heeft, behoren dus de diverse ministeries en daaronder ressorterende diensten. Voorts de verkeersbedrijven zoals Ned. Spoorwegen, de P.T.T. en de luchtvaart. Verder die bedrijven waar geheim wetenschappelijk onderzoek plaats vindt, de belangrijke metaal- en scheepsbouwbedrijven, de openbare nutsbedrijven en tenslotte een conglomeraat van andere bedrijven en objecten, welke uit een oogpunt van beveiliging tegen sabotage van vitaal belang zijn te achten.

De door de afdeling gepropageerde beveiligingsmaatregelen kunnen worden onderscheiden in die op technisch-organisatorisch en die op personeelsgebied.

Bij de eerste wordt er van uitgegaan, dat vrijwel immer de te beveiligen materie in graden van belangrijkheid aanwezig is. In eerste instantie wordt derhalve getracht de uit beveiligingsoogpunt belangrijke, de z.g. vitale, punten van de onbelangrijke te onderkennen. Daarna kunnen de meest ingrijpende beveiligingsmaatregelen op een klein gedeelte van het object worden gericht, hetgeen een maximum aan effect waarborgt. Deze maatregelen nu betreffen b.v. de behandeling en opberging van documenten van

- x) Het heeft geen zin om met sterke krachten rondom een elektrische centrale en eventueel op de terreinen te patrouilleren, indien de centrale zelf zoveel subversieve elementen onder zijn personeel herbergt en de vitale onderdelen zó gemakkelijk aan sabotage bloot staan, dat achter de beschermende haag van ordebewaarders, de centrale de lucht in vliegt. Aan de andere kant hebben alle beveiligingsmaatregelen geen zin indien door het ontbreken van bescherming de centrale openligt voor elke agressie van buitenaf.

geheime of vertrouwelijke aard en het toezicht op tekeningen e.d., de afsluiting en verlichting van de terreinen benevens de controle op in- en uitgaand personeel en bezoekers en alles wat verder op de terreinbeveiliging betrekking heeft, het sleutelbeheer, de controle op de verbindingen enz.

De maatregelen op personeelgebied worden daarna aangepast aan de in het object tot stand gebrachte scheiding tussen belangrijke en minder belangrijke onderdelen. Aangezien de sleutelposities zijn gedefinieerd, kunnen vervolgens de antecedentenonderzoeken al naar gelang van de belangrijkheid worden verricht.

Overigens verleent de afdeling haar medewerking bij de instelling van antecedentenonderzoeken ten behoeve van de strijdkrachten, terwijl zij tenslotte is belast met het treffen van die beveiligingsmaatregelen, welke uit hoofde van de uit de Westerse Unie en het Noord-Atlantisch Pact voortvloeiende verplichtingen noodzakelijk zijn.

- IV. Aan het Kabinet van het Hoofd van de Dienst zijn de medewerkers verbonden, belast met de verwerking der van alle zijden binnengekomen berichten ten behoeve van de Regering en de verschillende ambtelijke instanties.

Bij het Kabinet is ook voorzien in een systematische bewerking door enkele medewerkers met specialistische kennis en ervaring op het gebied van de handel, het bedrijfsleven en de scheepvaart, van alle berichten omtrent elke communistische of subversieve activiteit, welke de economie van het land kan ondermijnen en de arbeidsvrede kan verstoren.

De waarneming van deze activiteit is ook daarom van zo'n groot belang, omdat zij zich richt op plaatsen waar de omstandigheden aanwezig zijn om een massa-actie te ontwikkelen en de gelegenheid bestaat om onder de vlag van sociale of economische verlangens extreme politieke doeleinden te dienen en na te streven. Bovendien zijn onder de huidige politieke omstandigheden in Nederland deze plaatsen bijzonder kwetsbaar met het oog op mogelijke vanuit Moskou geleide activiteiten tot massa-actie.

De berichtgeving waaraan bij deze afdeling behoefte bestaat, zal in de eerste plaats moeten dienen om omtrent alle verschijnselen en symptomen, welke zouden kunnen wijzen op bedoelde activiteiten, tijdig te zijn ingelicht, teneinde op de eventuele gevolgen daarvan voorbereid te zijn.

Van bijzonder belang hierbij zijn de berichten van besprekingen, gehouden door C.P.N.-E.V.C.-organisaties over de genoemde onderwerpen en plannen tot een daarop gegronde activiteit.

Ook verslagen over het verloop van stakingen en daarbij plaats gehad hebbende gebeurtenissen en de rol, die daarbij tot de C.P.N.-E.V.C. behorende personen hebben gespeeld, hetzij als promotors van de stakingen, hetzij als de personen, die de leiding van de staking in handen hebben weten te nemen, zijn als studiemateriaal onmisbaar.

Als achtergrond bij de beschouwing en bewerking der gegevens zal veelal onontbeerlijk zijn de kennismaking van documenten (bijv. instructies) en periodieken, waaruit de door de C.P.N.-

E.V.C.-leiding bepaalde of gevolgde politiek kan blijken.

De hier bedoelde afdeling steunt voor wat de berichtgeving betreft in hoofdzaak op de samenwerking met de eerder genoemde afdeling "Binnenlands Extremisme", welke voor deze berichtgeving het contact met de politieverbindingen verzorgt.

Uit het vorenstaande moge blijken, dat deze afdeling belang heeft bij kennisneming van alle berichten omtrent gebeurlijkheden in en om bedrijven, ook die, welke op zichzelf beschouwd zich als onbelangrijk voordoen, doch van nut kunnen zijn om andere gebeurtenissen te verklaren of het algemeen beeld te vervolledigen. Met nadruk wordt hierbij nogmaals gewezen op het belang van een snelle berichtgeving.

Scheepvaart. Een afzonderlijke plaats onder de bedrijven en ondernemingen in Nederland neemt de scheepvaart in, in verband waarmee aan deze afdeling mede is opgedragen de taak van de B.V.D. met betrekking tot de scheepvaart. Hierbij is uitgegaan van de gedachte, dat elk schip als een varend bedrijfje kan worden gezien, waar dezelfde verschijnselen en problemen verwacht kunnen worden welke voor waarneming in aanmerking komen in en om de bedrijven op het land.

De resultaten van de berichtgeving over en uit de schepen zullen dienen om de zekerheid te verschaffen, dat de instandhouding van de scheepvaart-verbindingen onder alle omstandigheden gewaarborgd blijft.

In verband hiermede zal in de aan deze afdeling opgedragen taak mede begrepen zijn het gehele apparaat, dat nodig is om de scheepvaart in gang te houden. Dit apparaat omvat waterwegen, havens, kunstwerken, havenorganisaties, opslagplaatsen, los- en laadinstallaties, cargadoors, lichters, transportondernemingen, enz., met de daarin of daarbij werkzame personen.

De beveiliging van dit apparaat, in de zin als hierboven bij de afdeling "Beveiliging" is uiteengezet, blijft aan deze afdeling toegewezen. Met deze afdeling heeft de afdeling Scheepvaart het belang gemeen om de werking van dit apparaat te leren kennen en tot waarneming daarvan in staat te zijn en om geïnformeerd te zijn omtrent de bedreigingen waaraan dit apparaat bloot staat. Daarbij zal de belangstelling van de afdeling Scheepvaart veel verder gaan en zich uitstrekken tot al datgene wat van invloed zal kunnen zijn op de aan de scheepvaart opgedragen taakverrichting.

De afdeling Scheepvaart zal haar aandacht mede moeten besteden aan bepaalde personen of goederen, welke met de schepen worden vervoerd en heeft bijzondere belangstelling voor berichten omtrent personen van verdachte herkomst, die de scheepvaart gebruiken om op illegale wijze het land voor langere of kortere tijd binnen te komen, bepaalde verbindingslijnen via passagiers of bemanning in stand te houden of bepaalde ongewenste goederen bijv. communistisch of ander extreem politiek propagandamateriaal of instructies het land binnen te smokkelen.

V. Volledigheidshalve worden genoemd de afdelingen Opleiding en Documentatie-Kartotheek, welke geen nadere toelichting behoeven.

GEHEIM

TOELICHTING . SCHEMA

Artikel 2 van het K.B. van 8-8-1949 geeft een omschrijving van de taak van de B.V.D.

- I. Het inwinnen van gegevens omtrent alle personen die van een staatsgevaarlijke activiteit of neiging daartoe t.o.v. Nederland of met Nederland bevriende buitenlandse mogendheden blijf geven of hebben gegeven.
- II. Het inwinnen van gegevens omtrent extremistische stromingen.
- III. Het bevorderen van veiligheidsmaatregelen in alle vitale en kwetsbare overheids- en particuliere instellingen en bedrijven.
- IV. Het onderhouden van verbindingen met de overeenkomstige inlichtingen- en veiligheidsdiensten van bevriende buitenlandse mogendheden.
- V. Het verrichten van al hetgeen voor een goede functionering van de B.V.D. noodzakelijk is.

Deze taak nu is verdeeld over de verschillende onderdelen die in het schema zijn aangeduid met de letters en lettercombinaties die in de praktijk voor die onderdelen gebruikt worden.

De afdeling C houdt zich bezig met hetgeen genoemd is onder I.

Onder staatsgevaarlijke activiteit dient verstaan te worden al hetgeen verband houdt met inlichtingenwerk, sabotage, ondermijnende propaganda en de voorbereiding tot insurrectie. Deze afdeling onderscheidt twee grote categorieën van personen die zich met deze staatsgevaarlijke activiteit bezig zouden kunnen houden. /

1. Nederlanders (b.v. die in Rusland een opleiding hebben genoten, die in de communistische illegaliteit tijdens de laatste oorlog een rol hebben gespeeld, die herhaaldelijk naar Oost-Europa gaan, die contact onderhouden met Oost-Europese legaties enz.).
2. Vreemdelingen (afkomstig van landen achter het IJzeren Gordijn, extreme Aziaten en West-Indiërs).

Een tweetal bijzondere secties zijn bij deze afdeling ondergebracht:

- a. Economische en financiële zaken m.b.t. de geheime oorlogvoering.
- b. Radio.

De afdeling B houdt zich bezig met hetgeen genoemd is onder II en richt zich daartoe speciaal op:

1. de C.P.N. met haar neven- en mantelorganisaties.
2. de overige links-extremistische groepen en organisaties.
3. de extremistische vakbeweging.
4. de Anti-militaristische en Radicaal-pacifistische organisaties.
5. de rechts-extremistische (nationaal-socialistische en fascistische) groeperingen.

De beide hiervoor genoemde afdelingen hebben een inlichtingen taak, welke inhoudt het verzamelen en bewerken van gegevens. Het verzamelen doen deze afdelingen niet zelf, dit geschiedt door een drietal officiële verbindingen: Gemeentepolitie - Rijkspolitie - Marechaussee, die hiertoe speciale onderdelen van hun dienst aangewezen hebben.

Een van de meest efficiënte middelen ter verkrijging van inlichtingen is penetratie. Vanwege het grote belang en de noodzakelijkheid van een bijzondere behandeling is deze taak opgedragen aan een speciaal onderdeel van het Kabinet van de dienstleiding: K.B.

De afdeling D houdt zich bezig met hetgeen genoemd is onder III. Tot het werk van deze afdeling behoort derhalve het ontwerpen, coördineren en propageren van organisatorische maatregelen voor de preventieve beveiliging tegen spionage en sabotage. Zij vindt zodoende haar arbeidsterrein daar waar materie aanwezig is waarvan de geheimhouding in het belang van de veiligheid van de staat is geboden of waar objecten zijn, welke van vitaal belang moeten worden geacht voor 's-lands verdediging of economie. Haar uiteindelijke doel is het bevorderen van een afgerond beveiligingssysteem tegen subversieve activiteit.

De werkzaamheden van de afdeling zijn zowel gericht op de beveiliging van de overheidsdiensten en -instellingen, als op die van de vitale overheids- en particuliere bedrijven.

Tot de objecten waarvoor de afdeling belangstelling heeft, behoren dus de diverse ministeries en daaronder ressorterende diensten. Voorts de verkeersbedrijven zoals Ned. Spoorwegen, de P.T.T. en de luchtvaart. Verder die bedrijven waar geheim wetenschappelijk onderzoek plaats vindt, de belangrijke metaal- en scheepsbouwbedrijven, de openbare nutsbedrijven en tenslotte een conglomeraat van andere bedrijven en objecten, welke uit een oogpunt van beveiliging tegen sabotage van vitaal belang zijn te achten.

Overigens verleent de afdeling haar medewerking bij de instelling van antecedentenonderzoeken ten behoeve van de strijdkrachten, terwijl zij tenslotte is belast met het treffen van die beveiligingsmaatregelen, welke uit hoofde van de uit de Westerse Unie en het Noord-Atlantisch Pact voortvloeiende verplichtingen noodzakelijk zijn.

De exploitatie van de bewerkte gegevens geschiedt door een drietal onderdelen van het kabinet van de dienstleiding.

1. KER heeft naast een coördinerende ook een exploiterende taak. Dit onderdeel moet speciaal de gegevens die voor de regering van belang zijn uit de bewerkte gegevens distilleren.
2. KEB houdt zich bezig met hetgeen genoemd is onder IV en de exploitatie taak van dit onderdeel richt zich dus speciaal op het buitenland.
3. KEW. Dit onderdeel voorziet in de behoefte van een bepaalde verhouding met het bedrijfsleven (werkgevers en werknemers).

Het is van groot belang het bedrijfsleven op de hoogte te stellen van inlichtingen door de B.V.D. verkregen, liggende op het terrein van de beveiliging en van mogelijke subversieve acties ter versterking van de arbeidsvrede. Voor zover het bedrijven betreft waarmee de B.V.D. reeds relaties onderhoudt en de verkregen inlichtingen de beveiliging raken, geschiedt dit op de hoogte stellen vanzelfsprekend reeds door de afdeling D. Deze inlichtingen gaan tot dusverre dus slechts naar een bepaalde, zeer beperkte kring van bedrijven. ~~KEW~~ KEW betreft in zijn bemoeiingen ook de werknemers, ~~richt zich tot een veel grotere kring van bedrijven en verstrekt ook inlichtingen die niet onmiddellijk het beveiligingsbelang raken.~~

Verder is nog bij het kabinet van de dienstleiding ondergebracht KO. Dit onderdeel heeft een tweeledige taak:

In de eerste plaats het bestuderen van alle onderwerpen die voor een binnenlandse veiligheidsdienst van belang zijn en in de tweede plaats de opleiding van B.V.D.-personeel en het personeel van de B.V.D.-verbindingen (Politie - Marechaussee - Beveiligingsfunctionarissen - Speciale functionarissen).

Tenslotte is er de afdeling AZ die zich bezig houdt met algemene zaken en daartoe over twee onderdelen beschikt PZ en ACD waarvan de eerste de personele zaken behartigt en de tweede de documentatie.

*drie
bureaus*

*exploitatie
die zeer veel
inlichtingen
rijzen over
subversieve
activiteit van
de communisten
in de bedrijven*

CONCEPT

10/10 '57

GEHEIM

Bijl. Overzicht BVD No.

KA/120558

D-10-57

120558

Ter voldoening aan een mij ook van de zijde van de politiefunctionarissen, die met in verschillende afdelingen van de B.V.D. werkzame ambtenaren in contact komen, gebleken behoefte aan meer inlichting omtrent de werkzaamheden van de dienst en de interne verdeling daarvan heb ik de eer U bijgaand overzicht ter kennisneming te doen toekomen.

Ik heb mij voorgesteld, dat dit overzicht de berichtgeving Uwerzijds zal kunnen bevorderen met het oog waarop daarin zoveel mogelijk de onderwerpen zijn aangeduid waarover Uw informatie dezerzijds op prijs wordt gesteld.

Het zal voor U geen nader betoog behoeven, dat ik de toezending van dit overzicht gepaard moet doen gaan met mijn nadrukkelijk verzoek om dit stuk te beschouwen als uitsluitend bestemd voor Uw privé gebruik en/in verband daarmee in Uw persoonlijk geheim archief te bewaren. Er bestaat mijnerzijds geen bezwaar tegen, indien door U een beperkt aantal van Uw ondergeschikten, voorzover daadwerkelijk met inlichtingenwerk belast, in de gelegenheid wordt gesteld van de inhoud van dit overzicht kennis te nemen, mits dit onder Uw persoonlijke berusting blijft.

om dit

Het Hoofd van de Dienst,

HAB
Van mij aangekondigd
Op concept overzicht

Mr. H.W. Eelderhof

Mr. R. Einthoven

f 12/10

Aan

alle Politieverbindingen

Verzoeken dit **ONTVANGSTB' WIJS** met spoed, **GEHEEL**
INGEVULD en op de gebruikelijke wijze te retourneren aan :
Min. van Binnenlandse Zaken
Javastraat 68, 's-Gravenhage.

C4

De ondergetekende verklaart stuk **5 NOV 1951**
No. 120558/VIL, d.d. 1 November 1951
in goede orde te hebben ontvangen.

.....
(Dienst, Code of Verbindingsnr.)

6/11-51
(Datum)

[Handtekening]
(Paraaf of Handtekening)

DIENTSGEHEIM

Aan: H.B.V.D.

Van: H.K.O.

Miej. Ten Boek Hoeft
De toelichting verlaten v.v.f. Jaar
resultaat (mij in concept) zo nu
in het werk end bij mij 9/6/11

Naar aanleiding van Uw opdracht van
gisteren ontvangt U hierbij een schema met
toelichting van de organisatie van de B.V.D.
zoals deze -voor zover mij bekend- thans is.

Roelant,
Bij te bewaren v.v.f
S. v. f.

4-11-1952

Ch.
Z

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
B.V.D.

No.: 120558/VII
Nijl.: 5

Betr.: Overzicht BVD.

UITGEBOEKT

6D 765 e
5 NOV 1951
's-Gravenhage, 1 November 1951.
Javastraat 68.

GEHEIM

./.

Ik heb de eer U hiernaevens ter kennisgeving aan te bieden No. 189 van het Overzicht van de Organisatie en Taak van de B.V.D., samengesteld ter voldoening aan een speciaal van de zijde van de politiefunctiearissen, die met in verschillende afdelingen van de dienst werkzame ambtenaren in aanraking komen, gebleken behoefte aan meer inlichting omtrent de werkzaamheden van de dienst en de interne verdeling daarvan.

Met de toezending van dit overzicht aan alle politieverbindingen heb ik mij voorgesteld, dat ook de berichtgeving zal worden bevordert met het oog waarop daarin zoveel mogelijk de onderwerpen zijn aangeduid, waarover hun informatie deszwerijds op prijs wordt gesteld.

Het zal voor U geen betoog behoeven, dat ik de toezending van dit overzicht gepaard heb moeten doen gaan met mijn nadrukkelijk verzoek om dit stuk te beschouwen als uitsluitend bestemd voor privé gebruik en om dit in verband daarmee in het persoonlijk geheim archief der betrokken politiefunctiearissen te bewaren. Voor zoveel nodig moge ik verzoeken dit verzoek ook als aan U gericht te willen beschouwen. Uiteraard zal het voor diegenen van Uw ondergeschikten, die als regel met werkzaamheden ten behoeve van de B.V.D. worden belast, van belang zijn van de inhoud van dit overzicht kennis te nemen, waartoe ik U moge verzoeken hen in de gelegenheid te stellen en met het oog waarop U hiernaevens nog vier exemplaren van het overzicht (Nos 190, 191, 192, 193) worden aangeboden, welke na kennisgeving door Uw daarvoor in aanmerking komende ondergeschikten onder Uw persoonlijke berusting waren te houden.

./.

Het Hoofd van de Dienst,

f 2/11
Mr. H.W. Felderhof

Aan de Commandant van het
Wapen der Koninklijke Marechaussee,
de Generaal-Majoor Ir. H. Tans,
Raanweg 4,
's-GRAVENHAGE.

200/121616
2.1
NR 5425 AFD. kabinet

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN

19 Oct. 1951, n° 120558/I

BETREFFENDE

's Gravenhage, 25 October 1951

Overzicht B.V.D. N° 180

MEN GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG
HET ONDERWERP, DE DAGTEKENING EN HET
NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN

Geheim.

Gaarne ontving ik van het bij Uw
nevenvermelde brief gevoegde rondschrij-
ven aan alle Politieverbindingen een
extra exemplaar.

DE MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE,
Voor de Minister,
DE SECRETARIS-GENERAAL,

Wissen.

Aan
het Hoofd van de B.V.D.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

B.V.D.
No. 121616

Betreft: Overzicht B.V.D. No. 188

Bijl. 2

(s-Gravenhage, 30 October 1951
Javastraat 68

GEHEIM

In antwoord op Uw brief Nr. 5425 Afdeling Kabinet van 25 October jl. heb ik de eer Uwer Excellentie hiernevens een tweede exemplaar van het door U aangevraagde overzicht van de Organisatie en Taak van de Binnenlandse Veiligheidsdienst No. 188 te doen toekomen, vergezeld van het aanbiedingschrijven aan alle politieverbindingen.

Het Hoofd van de Dienst,

Aan Zijne Excellentie
de Vice-Minister-President
Minister zonder Portefeuille
Ministerie van Binnenlandse Zaken
te
's-GRAVENHAGE.

Mr. H.W. Felderhof

Org en Taak BVD 125 ex.

1 ^{ste} 160	afdragen aan Hr. Koff bij B.	
No 161	A B V D	186 H Grod (Co)
No. 162	Felderhof	187 KARA
No. 163	H B.	188 Pri. Laken 3/10
No. 164		
No. 165		
No. 166	H.C.	No's 1 ^{ste} 150 door B verbruikt
No. 167		(128 aan Penn Pol)
No 168	H.D.	22 aan D.C.
No 169		No. 80 ontolledig
No 170	H K.E.W.	150 1/2 160 niet gebruikt
No 171		189-190-191-192-193
No 172	H. K.B.	aan de Kon. Marech.
No 173		194 Hr. Kiteron
No 174	H. K.O.	38 open
No 175		38 ingetrokken
No 176		
No 177		
No 178		Hr. v. Maanen.
No 179	Hr. Margadant.	
No 180	Vrij Nijl Tres.	
No 181	P.C. Leunwarder	
No 182	P.C. Arnheim	
No 183	P.C. Den Haag	
No 184	P.C. Den Bosch	
No 185	P.C. Amsterdam	

Plantilla KB No. 2

KB B C D KEW KARA
Mang. N. Maanen. KO

Notitie voor KA
Van SB

Ingevolge Uw verzoek dd. 18-10-1951 moge ik U hierbij de resterende 10 circulaires doen toekomen.

Verzonden zijn 150 circulaires, waarvan 128 aan de Gemeentelijke Politie-verbindingen en 22 aan de Districts-Commandanten der Rijkspolitie.

Het exemplaar van het restant, genummerd 88, is een foutdruk (pag. 6 is blank) en werd dus door een ander exemplaar vervangen.

Voor HB werd geen exemplaar achtergehouden. Ik neem aan, dat deze nog nader van U een exemplaar zal ontvangen.

SB 22-10-1951

met verzending
Bla. 4 van No 88 aan Mr. J. van den Brink
bezoender A. b. 9. CP Missingen.

KA. 23/10 '51

[Handwritten signature]

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. 120958/1

Betreft: Overzicht BVD No. 110

Bijlagen 2

Hiermede heb ik
van het Overzicht van
Binnenlandse Veiligheidszaken
aan te bieden, welke
verbindingen werd tusschen

Aan Zijne Excellentie
de Vice-Minister-Prezident
Minister zonder Portefeuille
Ministerie van Binnenlandse Zaken
te

S-GRAVENHAGE.

S-Gravenhage, 19 October 1951
Javastraat 68

CHHEIN

eer Uwer Excellentie een exemplaar
Organisatie en Taak van de
dienst No. 180 ter kennisgeving
licht inmiddele aan alle politie-
bureaus.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr. H.W. Felderhof

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. 120558/

Betreft: Overzicht BVD

Bijl. 2

's-Gravenhage, 19 October 1951
Javastraat 68

GEHEIM
GEBUOKT

Hiermede heb ik de eer UEdelGrootAchtbare een exemplaar van het Overzicht van de Organisatie en Taak van de Binnenlandse Veiligheidsdienst No. te Uwer kennismaking te doen toekomen, benevens het aanbiedingschrijven waarmede voornoemd overzicht aan alle politieverbindingen werd toegezonden.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr. H.W. Felderhof

Aan de Heer Procureur-Generaal
bij het Gerechtshof te Leeuwarden,
de EdelGrootAchtbare Heer
Mr. H.R. de Zaaijer
te LEEWARDEN II

Aan de Heer Procureur-Generaal bij het
Gerechtshof te Amsterdam
de EdelGrootAchtbare Heer Mr. A.A.L.F.
te AMSTERDAM VI van Dullonen

Aan de Heer Procureur-Generaal bij het
Gerechtshof te Arnhem
de EdelGrootAchtbare Heer Mr. B.I.A.A.
te ARNHEM III Ter Veer,

Aan de Heer Procureur-Generaal bij het
Gerechtshof te 's-Hertogenbesch,
de Hoogwelgeboren Heer
Mr. E.L.M.H. baren Speyart van Woerden
te 's-HERTOGENBOSCH IV

Aan de Heer Procureur-Generaal bij het
Gerechtshof te 's-Gravenhage,
de EdelGrootachtbare Heer Mr. D.J. van
te 's-GRAVENHAGE VII Gilse